

ಧ್ಯಾನವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಅದು ಆಗಲೇ ಇರುವ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮಾರ್ಗ.

ಒಂದು ಉನ್ನತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಸ್ತುವಿನೆಡೆಗೆ ಉನ್ನತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಜ್ಞಾಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯಬಿಡುವುದು ಧ್ಯಾನ.

— ಸ್ವಾಮಿ ಯತೀಶ್ವರಾನಂದ

ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಈ ದೇಗುಲ ಯಾವುದೆಂಬುದು ನೀವು ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು.

— ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ

ಆರಾಮವಾಗಿರಿ, ಆಗ ಧ್ಯಾನ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೌಮ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ, ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ.

— ಶ್ರೀ ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿ

ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಬದಲು ಒಳಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಹೊರಗೆ ಆರಸುವ ಬದಲು ಒಳಗೆ ನೆಲೆಸುವುದು — ಇದೇ ಧ್ಯಾನ.

ಭೂತ-ಭವಿಷ್ಯಗಳ ಭಾರವನ್ನು ಕಳೆದು, ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದೇ ಧ್ಯಾನ.

ಜೀರ್ಮಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಯದ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಧ್ಯಾನವೆಂದೇ... ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಯಾವುದರೊಡನೆಯೂ ಒಂದಾಗದೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತದೆ.

— ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಭೌತಿಕ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

— ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯೂ ಕಳ್ಳತನವೇ.

— ಸೇಂಟ್ ಜಾನ್ ಆಫ್ ದ ಕ್ರಾಸ್

ಭಗವಂತನ ರೂಪವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸು. ಈ ರೀತಿಯ ಆಲೋಚನೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಳಿದರೆ ಅದೇ ಧ್ಯಾನ.

— ಸ್ವಾಮಿ ಶಿವಾನಂದ

ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಹೂವು ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

— ಶ್ರೀ ಶಾರದಾದೇವಿ

“ಶ್ರೀರಾಮಭುಜಂಗಪ್ರಯಾತಸ್ತೋತ್ರ”ದಿಂದ

ವಿಶುದ್ಧಂ ಪರಂ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರೂಪಂ

ಗುಣಾಧಾರಮಾಧಾರಹೀನಂ ವರೇಣ್ಯಮ್ |

ಮಹಾಂತಂ ವಿಭಾಂತಂ ಗುಹಾಂತಂ ಗುಣಾಂತಂ

ಸುಖಾಂತಂ ಸ್ವಯಂ ಧಾಮ ರಾಮಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ || ೧ ||

ಪರಿಶುದ್ಧನೂ ಉತ್ತಮನೂ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪನೂ ತ್ರಿಗುಣಗಳಿಗೆ ಆಧಾರನೂ ಸ್ವತಃ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದವನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ ಮಹಾಪುರುಷನೂ ಜ್ಯೋತಿಃಸ್ವರೂಪನೂ ಹೃದಯಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವನೂ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುಖಾನುಭವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆ ಯಾಗಿರುವವನೂ ತಾನೇ ಪರಂಧಾಮನೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಶರಣು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಯದಾವರ್ಣಯತ್ಕರ್ಣಮೂಲೇಂತಕಾಲೇ

ಶಿವೋ ರಾಮ ರಾಮೇತಿ ರಾಮೇತಿ ಕಾಶ್ಯಾಮ್ |

ತದೇಕಂ ಪರಂ ತಾರಕಬ್ರಹ್ಮರೂಪಂ

ಭಜೇಹಂ ಭಜೇಹಂ ಭಜೇಹಂ ಭಜೇಹಂ || ೨ ||

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ, ಜೀವರ ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವನು ರಾಮ ರಾಮ ಎಂಬ ಯಾವ ತಾರಕನಾಮವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾನೋ ಆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠ ತಾರಕಬ್ರಹ್ಮರೂಪನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ನಾನು ಸದಾ ಭಜಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪುರುಃ ಪ್ರಾಂಜಲೀನಾಂಜನೇಯಾದಿಭಕ್ತಾನ್

ಸ್ವಚಿನ್ಮದ್ರಯಾ ಭದ್ರಯಾ ಬೋಧಯಂತಮ್ |

ಭಜೇಹಂ ಭಜೇಹಂ ಸದಾ ರಾಮಚಂದ್ರಂ

ತ್ವದನ್ಯಂ ನ ಮನ್ಯೇ ನ ಮನ್ಯೇ ನ ಮನ್ಯೇ || ೩ ||

ತನ್ನೆದುರಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಆಂಜನೇಯನೇ ಮೊದಲಾದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಂಗಳಕರ ಚಿನ್ಮದ್ರೆಯ ಮೂಲಕ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನನ್ನು ಸದಾ ಭಜಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇ ರಾಮಚಂದ್ರ, ನಿನ್ನನ್ನುಳಿದು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಚಿಂತಿಸಲಾರೆ!

ಯದಾ ಮತ್ಸಮೀಪಂ ಕೃತಾಂತಸ್ಸಮೇತ್ಯ

ಪ್ರಚಂಡೈಶ್ಚ ಕೋಪೈರ್ಭಟೈರ್ಭೀಷಯೇನ್ಯಾಮ್ |

ತದಾವಿಷ್ಕರೋಷಿ ತ್ವದೀಯಂ ಸ್ವರೂಪಂ

ಸದಾಪತ್ಯಣಾಶಾಂ ಸಕೋದಂಡಬಾಗಮ್ || ೪ ||

ಯಮನು ತನ್ನ ಭಟರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಚಂಡ ಕೋಪದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಹೆದರಿಸುವಾಗ ನೀನು ಸರ್ವದಾ ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಕೋದಂಡಬಾಗಸಹಿತವಾದ ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುವೆ.

ನಿಜೇ ಮಾನಸೇ ಮಂದಿರೇ ಸನ್ನಿಧೇಽಹಿ

ಪ್ರಸೀದ ಪ್ರಸೀದ ಪ್ರಭೋ ರಾಮಚಂದ್ರ

ಸಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ಕೈಕಯೀನಂದನೇನ |

ಸ್ವಶಕ್ತ್ಯಾನುಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಸಂಸೇವ್ಯಮಾನ|| ೫ ||

ಸೀತೆ, ಭರತ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಂದಲೂ ಭಕ್ತರಿಂದಲೂ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಭು ರಾಮಚಂದ್ರ! ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು ! ನನ್ನ ಮನೋಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸು !